

आख्यमाह्णावकाशादथ यदि प्राचीः स्वयमाह्णावकाशात्
प्रभृति प्राचीरिति ॥

(८) अथ तेजआदित्यप्राप्त्यर्थे प्रयोगे किञ्चिद्विशेषं वि-
धत्ते । “स यदीच्छेत् ॥ ७ ॥ तेजस्वी यशस्वी ब्रह्मवर्चसो स्या-
मिति । प्राडाहोतुर्धिष्यादुत्सर्पेत् । येयं प्रागाद्यशस्वती । सा
मा प्रोर्षेतातु । तेजसा यशसा ब्रह्मवर्चसेनेति । तेजस्वेव यशस्वी
ब्रह्मवर्चसो भवति” इति । यो नाचिकेतमग्निं चिनुते । ‘स यदि’,
तेजोयशोब्रह्मवर्चसानि कामयेत । तदानीं यजमानः ‘होतुः’,
धिष्या समीपे समागत्य प्राङ्मुखस्तस्मात् ‘धिष्यात्’, आरभ्या-
हवनीयपर्यन्तं येयमित्यादिमन्त्रं पठन् ‘सर्पेत्’ उत्कर्षेण गच्छेत् ।
मन्त्रस्यायमर्थः । ‘येयं’ देवता ‘यशस्वती’ यशोयुक्ता सती, ‘प्राक्’
प्राङ्मुखोपगच्छति ‘सा’ देवता, ‘मां’, तेजोयशोब्रह्मवर्चसैः ‘प्रो-
र्षेतातु’ आच्छादयतु, इति । तथा सत्येतैर्युक्त एव ‘भवति’ ॥

(९) विश्वासबाहुल्यं दक्षिणाबाहुल्यं च कामयमानस्य कि-
ञ्चिद्विशेषं विधत्ते । “अथ यदीच्छेत् । भूयिष्ठं मे श्रद्धधोरन् ।
भूयिष्ठा दक्षिणा नयेयुरिति । दक्षिणासु नीयमानासु प्राच्ये-
हि प्राच्येहीति प्राची जुषाणा त्वेवाज्यस्य स्वाहेति श्रुवेणो-
पहत्याहवनीये जुहुयात् ॥ ८ ॥ भूयिष्ठमेवास्मै श्रद्धधते । भू-
यिष्ठा दक्षिणा नयन्ति” इति । सर्वे प्राणिनः ‘मे’ मदर्थं,
‘भूयिष्ठं’ अत्यधिकं, ‘श्रद्धधोरन्’ विश्वासं प्राप्नुयुः । अतिजस्र
‘भूयिष्ठाः’ अतिबहुलाः, ‘दक्षिणाः’ ‘नयेयुरिति’, यः कामयते
स पुमान् दक्षिणानयनकाले श्रुवेणाज्यं स्वीकृत्य प्राच्येहीत्या-